

CESTY NAŠICH ZVONŮ

Jako všechny zvony i ty naše, v Kostelní Lhotě, měly svůj úkol. Udávaly poklidný rytmus dění v obci. Ohlašovaly věci smutné i veselé. Vybízely k zastavení a modlitbě.

V roce 1917, v době 1. světové války, došlo k rekvizici zvonů, což znamená, vymáhání něčeho z moci úřední. Rekvírované zvony byly použity k výrobě zbraní. Touha vrátit kostelu hlas byla velmi silná, a tak v roce 1924 uspořádali místní farníci sbírku na nové zvony.

V roce 1925 se zvony vrátily do věže kostela. Ulité firmou Manoušek a spol. Brno-Husovice. Jejich vysvěcení se konalo 1. června 1925 a zasvěceny byly Panně Marii a sv. Václavu. 17 let o sobě dávaly vědět z věže kostela. Nikdo však netušil, že se bude vše opakovat.

S příchodem 2. světové války byly zvony dne 26. 3. 1942 z našeho kostela opět rekvírovány. * Zvony Marie a Václav se vydaly na svou poslední cestu. Jejich první zastávka byla na shromaždišti zvonů v Praze na Manínách. Přiřazena jim byla kategorie A.** To znamenalo, že jsou příliš mladé, pro nacisty historicky bezcenné. Odtud byly již v létě 1942 spolu s jinými zvony naloženy na loď a transportovány do Hamburku, kde byly roztaveny. To, že měly mimořádnou hodnotu pro naši obec, německé úředníky nezajímalo.

Část dopisu kampanologa Petra Váchy

*Zvony rekvírované za II. světové války v Čechách určitě nezůstaly a byly odeslány do Hamburku. Není známo, že by se žádalo o vrácení, předpokládalo se, že byly zničeny. **Nicméně měli jsme zprávy, že ještě nějaké zvony se v r. 2001 v Hamburku měly nacházet, nebyl ověřen jejich původ; připravovala se cesta na jejich dokumentaci, ale věc ztroskotala, na německé straně zavládlo mlčení.** Petr Vácha*

„Obec, která má ve znaku kostel, by měla mít i zvony, jako jeho hlas.“
(citace z dopisu, napsal Mgr. Radek Lunga – kampanolog a badatel)

V letošním roce 2024 si připomínáme výročí 100 let od doby, kdy místní farníci uspořádali sbírku na tehdy nové zvony... Právě při této příležitosti vzniknou nové zvony pro Kostelní Lhotu. Den 30. 1. 2024 se tak jistě zapíše do místní kroniky.

A opět budou od zvonaře Manouška. Naváže se tak na zvony, které už v obci byly. Tato vážená, světem uznávaná, zvonařská rodina stále odlévá krásné zvony. Nyní stojí v čele vnuk Rudolfa Manouška st., zajímavý člověk, který svou práci dělá srdcem. Jeho zvony zní z velkých chrámů i z malých zvoníc po celém světě. Je jím Petr Rudolf Manoušek, poslední zvonař rodu. Své zvonařství má na Zbraslavi, na Praze 5.

Lití zvonů zde již není možné – povodně v roce 2002, vše bylo zničeno. Zvonárna je nyní krásně zrekonstruovaná, ale není vyhotovená kolaudace. Dům stojí blízko řeky Vltavy, kde dodnes chybí protipovodňová hráz. Pomoc přišla od zvonařských přátel z Holandska. Nasmlouvané zakázky zvonů mohl pan Manoušek dokončit v jejich dílně. V holandském Astenu vzniknou i naše zvony.

Jsem ráda, že jsme od pana R. Manouška dostali pozvání být při jejich „narození“. Je to trochu z ruky, 819 km, 9 hodin cesty.

Datum lití jsme také neznali a jen čekali na zprávu. Pouze jsme tušili, že by to mělo být odhadem začátkem února. Zpráva přišla tento týden v pondělí, dne 22. 1. 2024. Těšíme se, že budeme při tom.

Ještě jedna zajímavost na závěr...

Po odlití bývá zvykem malý přípitek na zdar díla. Snažím se vždy přivést pár lahví piva z nějakého malého pivovaru z místa, pro které jsou nové zvony určeny. Netuším, zda něco takového máte u Vás.... (z dopisu pana R. Manouška)

Ale máme! Postřižinské pivo od strýce Pepina ☺

Nezbývá než popřát panu zvonaři hodně štěstí. Ať se mu jeho dílo podaří.

Budou to zvony pro nás i pro ty ještě nenarozené.

ŠH

** Stejně smutný osud sdílely také dva ze tří zvonů od Manouška z roku 1932. Byly zavěšeny ve zvonici Církve československé husitské. Ve věži kostela zůstal nejmenší zvon, umíráček, ulitý roku 1817 Karlem Bellmanem st. v Praze – Novém Městě.*

*** Rekvírované zvony byly řazeny do kategorií A, B, C, D. Kategorie byla vyznačena na ohlašovacím listu a stvrzence o odevzdání. Zvon byl buď ponechán, nebo odvezen do Německa k roztavení.*

Skupiny A, B, C byly obvykle posílány do Německa. Skupina A (například zvony z 20. – 30. let, které byly považovány za nejméně hodnotné) putovaly rovnou ke zpracování do Hamburku. Oproti tomu skupina D, zvony nejstarší/nejhodnotnější, měla velkou šanci „přežít“. (Radek Lunga)

Zdroj: fotografie ŠH